

ارزیابی وبگاههای دانشنامه‌های آنلاین کودکان و نوجوانان دنیا

نرگس قلندری زاده فرد^۱، سعید اسدی^۲، حمزه علی نورمحمدی^۳

^۱ کارشناسی ارشد، علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه شاهد، تهران،
Ghalandari216@gmail.com

^۲ عضو هیئت علمی، علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه شاهد، تهران،
s.asadi@shahed.ac.ir

^۳ عضو هیئت علمی، علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه شاهد، تهران،
Nourmohammadi@shahed.ac.ir

چکیده

پژوهش حاضر به منظور ارزیابی وبگاههای آنلاین دانشنامه‌ای رایگان کودکان و نوجوانان دنیا (Simple English Wikipedia، Fact Monster، Kids.Net)، انجام گرفته است و هدف آن کمک به کودکان و نوجوانان و کتابداران کودک و نوجوان برای انتخاب وب سایت‌های مناسب و همچنین کمک طراحان به منظور ایجاد وب سایت‌های مناسب است. این پژوهش وب سایت‌های فوق را از نظر ویژگی‌های ساختاری و محتوایی (صحت و درستی اطلاعات، روزآمدسازی، اعتبار، قابلیت دسترسی، تعامل، دامنه پوشش و گرافیک) با استفاده از یک سیاهه ارزیابی شامل پنجاه و هشت مؤلفه بررسی می‌کند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که وبگاه Kids.Britanica با کسب رتبه اول در شش معیار نسبت به سایر وبگاه‌ها وضعیت بهتری دارد و وبگاه Kids.net در مقوله اعتبار اطلاعات در مقام اول است.

کلمات کلیدی

دانشنامه آنلاین، وبسایت کودکان، کودکان و نوجوانان، ارزیابی.

۱- مقدمه

مختلف به جستجوی آن می‌پردازند موضوع جالبی برای پژوهش است. از این رو پژوهش درباره ارزیابی وب سایت‌های مربوط به کودکان و نوجوانان و شناخت عوامل مؤثر در ارزیابی این‌گونه صفحات حائز اهمیت است.

۲- بیان مسئله

امروزه اینترنت با تمامی ویژگی‌ها و جذابیت‌ها، گستردگی روزانه، تنوع اطلاعاتی و بسیاری موارد دیگر نتوانسته به مثابه معتبرترین و روزآمدترین منبع اطلاعاتی در دسترس همگان قرار گیرد (پژوهشی زاده و منصوری، ۱۳۸۷).

آموزش یکی از مهم ترین نیازهای ذاتی بشر است و یقیناً این نیاز در کودکان و نوجوانان بسیار شدیدتر است. مجموعه تجربه‌ها و مطالعات انسان‌های متوجه در بعد آموزش کودکان و نوجوانان می‌تواند دارای ویژگی‌های خاصی باشد که این آثار در بعد پایگاه‌های مربوط به جامعه کودکان و نوجوانان، به مثابه یکی از بهترین ابزارهای آموزشی و پرورشی، می‌تواند به نحو شایسته ای در اختیار جامعه قرار گرفته و به دلیل اینکه وب مجموعه پیچیده از اطلاعات است که توسط انسان‌های مختلف عرضه می‌شود و کاربران

Simple English Wikipedia, Yahoo Kids, Fact Monster,) (Kids.Net, The library of Congress بر اساس معیار های موجود در این زمینه است.

از آنجا که صفحات وب دسترسی به اطلاعات را با صرف کمترین زمان و هزینه ممکن می سازد، به ارزش افزوده مهم اطلاع رسانی تبدیل شده اند. لذا طراحان صفحات وب جامعه مورد بررسی می توانند با بهره گیری از تاثیج این تحقیق به بهینه سازی صفحات طراحی شده خود پرداخته و پایگاه های مناسبی برای ارتقای سطح آگاهی های کودکان ایجاد کنند. همچنین می توان از این طریق، فضاهای نیازمند کار بیشتر از نظر فنی و محتوایی را به دست آندرکاران و طراحان پایگاه های اطلاعاتی کودکان نشان داد تا با رفع کاستی ها و مشکلات به برقراری تعادل به منظور ایجاد پایگاه های اطلاعاتی مفیدتر و آموزنده پردازند.

۳- پرسش های پژوهش

۱. وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان از نظر صحت و درستی اطلاعات چگونه است؟

۲. وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان از نظر روز آمد سازی اطلاعات چگونه است؟

۳. وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان از نظر اعتبار اطلاعات چگونه است؟

۴. وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان از قابلیت دسترسی اطلاعات چگونه است؟

۵. وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان از نظر تعامل چگونه است؟

۶. وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان از نظر دامنه پژوهش چگونه است؟

۷. وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان از نظر گرافیک چگونه است؟

۵- جامعه و روش پژوهش

در این پژوهش جامعه مورد مطالعه شامل چهار پایگاه دایره المعارف رایگان آنلاین کودکان Simple English Wikipedia, , Fact Monster

این منبع حاوی بسیاری از منابع و مدارکی است که روز به روز به حجم آن ها فزوده می شود. اینترنت به ویژه شبکه جهانی وب با از میان برداشتن فاصله فیزیکی میان ملت ها و اقوام گوناگون، شیوه های سنتی گردآوری، ذخیره، بازیابی و اشاعه ای اطلاعات را دچار تغییر و تحول کرده و فرست ها و دستاوردهای نوینی را برای ارتقای سطح تعاملات اجتماعی و فرهنگی در سراسر جهان به ارمغان آورده است (خالقی و داورپناه، ۱۳۸۳).

نوع و جنبه های فنی اطلاعات، تعریف پیوندهای فرامتنی، امکان استفاده از جست و جو و مرور، میزان تعامل با کاربر و کاربرمدار بودن، سرعت بارگذاری اطلاعات، قابل فهم و ساختارمند بودن صفحات وب، دسترسی به اطلاعات را آسان می کند و موجب جذب کاربران می شود (بازارک، ۱۳۸۳).

امروزه وب سایت های بسیاری برای رفع نیازهای روانی و اطلاعاتی کودکان و نوجوانان طراحی شده اند. باید در نظر داشت که بی توجهی طراحان به امکاناتی که کودکان و نوجوانان را به استفاده از این وب سایت ها علاقمند می کند ممکن است انگیزه ای حضور آن ها را در این صفحات اینترنتی از بین پرید (حسن زاده، ۱۳۸۶). از آن زمانی که وب از مشارکت هر کسی که دوست داشت در آن شرکت کند برخوردار شد، در نتیجه فقدان بازیبینی های دقیق، کیفیت اطلاعات یا ارزش دانش دچار ابهام گردید (بن، ۲۰۰۱)؛ در نتیجه در ارزشیابی وب سایت های کودکان و نوجوانان با مشکلاتی مواجه هستیم و از طرفی ملاک های مناسبی در این حیطه وجود ندارد. اهمیت دایره المعارف ها به عنوان منبع مرجع در پاسخگویی به سوالات کودکان و نقش مهمی که اینگونه از منابع در رشد فکری و آموزشی، ارزش های اخلاقی، تربیت ذوق هنری، بیان ارزش دانایی و گسترش حس کنجکاوی کودکان داردن بر هیچکس پوشیده نیست و با توجه به اینکه کودکان از قدرت یادگیری بسیار بالایی برخوردارند، ضرورت فراهم سازی ابزار مناسب و آفرینش فرست های جدید آموزش و یادگیری برای آنان کاملا محسوس است. به همین منظور در این پژوهش تلاش شده است بر اساس اقلام تعیین شده که به صورت سیاهه ای ارزیابی تهیه شده است؛ به ارزیابی وضعیت ظاهری وب گاه های آنلاین دایره المعارف رایگان کودکان (Simple English Wikipedia, Fact Monster, Kids.Net, Kids Britanica) و مقایسه آنها با نمونه های ایرانی پرداخت.

۶- اهداف و اهمیت پژوهش

هدف اصلی این پژوهش تعیین وضعیت صفحات وب گاه های آنلاین دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان

نوجوانان در وب می پردازد و بیان می دارد که در وب سایت های بررسی شده، اصول طراحی محتوا تا حدودی رعایت شده است.

رضایی شریف آبادی و فروضی(۱۳۸۰) به بررسی ۱۳ پایگاه کتابخانه های دانشگاهی کشور پرداختند که نتایج نشان داد ۴۰/۸ درصد معیارهای اطلاعاتی سیاهه تهیه شده در جامعه پژوهش در ایران رعایت نشده است. معیارهایی مانند معنادار بودنشانی اینترنتی و دامنه پایگاه(۹۲/۳)، عنوان کتابخانه(۶۹/۲)، پیوند برای بازگشت به صفحه اصلی دانشگاه(۸۴/۶ درصد)، پیوند برای فهرست پیوسته همگانی(۶۹/۲ درصد)، فرم ارتباطی(۶۹/۲ درصد)، وجود فهرست پیوسته همگانی(۵۳/۸ درصد) بیشترین فراوانی را داشتند.

میسیرلی و اوداباسی(۲۰۰۹) هم در پژوهش خود با عنوان وب سایت هایی برای کودکان با تهیه یک سیاهه ارزیابی، به بررسی وضعیت شش وب سایت مخصوص کودکان از نظر معیارهای محتوایی، آموزشی و سرگرمی در کشور ترکیه پرداخته اند. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد که فقط دو وب سایت از میان وب سایت های بررسی شده بیش از نیمی از معیارها را رعایت کرده است.

فوتاكس و اكونوميدز(۲۰۰۸)، در مقاله ای با عنوان موزه های هنر، علم و فناوری و تاریخ در وب، یک چارچوب ارزیابی کیفی به نام «میوزیم ال» ارائه داده اند که شامل معیارهایی است که در شش دسته محتوا، نمایش، قابلیت استفاده، تعامل و بازخورد، خدمات الکترونیکی و فنی طبقه بندی شده است.

سوربانا و جانا(۲۰۰۸) در پژوهشی دیگر به ارزیابی وبگاه کتابخانه بین المللی کودکان و نوجوانان پرداختند و نشان دادند که این کتابخانه با معیارهایی همچون قابل فهم بودن، پوشش و گستره مناسب برای کودکان، اعتبار محتوا و نویسنده‌گان در حوزه کودک، جذابیت صفحات و وب سایت متناسب با درک کودکان و گویایی پیام ها برای کودکان به مطلوبی مطابقت دارند.

سیمون گولدبرگ(۲۰۰۵)، پایان نامه کارشناسی ارشد خود را در رشته هنر با عنوان طراحی و ارزیابی وبگاه های موزه ها برای بزرگسالان: یک رویکرد رشدی، تدوین کرده است. مطالعه حاضر استفاده بزرگسالان از وبگاه ردادستادیو را بررسی کرده است و نتایج آن در این باره است که چگونه جنبه های رشدی بزرگسالان بر پاسخ کاربر تاثیر می گذارد.

ماتیوس و همکاران(۲۰۰۱) در مقاله ای با عنوان یک شاخص ارزیابی جدید وب: تجزیه و تحلیل دانشگاه های اسپانیا، شاخص جدیدی را برای ارزیابی

Kids.Net، می باشد. این پژوهش به روش ارزیابانه انجام می شود و یک پژوهش پیمایشی- توصیفی است.

با جستجو در منابع مختلف و در سایت بین المللی استاندارد(AISO) مشخص شد هیچ گونه سیاهه استاندارد و قابل پیشنهادی برای ارزیابی پایگاه های اطلاعاتی کودکان وجود ندارد؛ از آن جا که معیار سنجشی کامل و جامعی برای بررسی وضعیت وب سایت های دایره المعارف کودکان و نوجوانان وجود ندارد. بنابراین تلاش شد سیاهه وارسی توسط پژوهشگر تهیه شود. بدین منظور، منابع موجود در حوزه، پایگاه های اطلاعاتی، وب سایت ها و به طور کلی منابع اینترنتی بررسی و سعی شد اقلامی که همخوانی بیشتری با مقتضیات پژوهش دارند انتخاب و سیاهه ای چدید بر مبنای آن تنظیم گردد.

براساس معیار های موجود در سیاهه ارزیابی پژوهش های پیشین و با استفاده از نظرات کارشناسان و متخصصان حوزه های اطلاع رسانی، سیاهه ارزیابی جامعی تنظیم و با استفاده از آن وضعیت وبگاه دایره المعارف کودکان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

۶- پیشینه پژوهش

در سال های گذشته پژوهش هایی در زمینه بررسی وضعیت وب سایت های کودک و نوجوان از جنبه های گوناگون در ایران و خارج از کشور صورت گرفته است. بهزادی و زاهدی(۱۳۸۸) نیز به بررسی وضعیت ۱۶ وب سایت فارسی کودکان و نوجوانان براساس سیاهه ای مشکل از چهار معیار کلی نویسنده، طراحی ظاهری، محتوا و سازماندهی اطلاعات پرداختند. نتایج نشان داد که به جز تعداد اندکی از وب سایت ها، بسیاری از معیارها در بقیه به صورت کامل رعایت نشده است.

پشوتنی زاده و منصوری(۱۳۸۷) در پژوهش خود با عنوان ارزیابی وب سایت ها توسط کودکان و نوجوانان و کتابداران کودک و نوجوان، به معرفی ابزارهای ارزیابی مناسب در این زمینه پرداخته اند.

حسن زاده(۱۳۸۶) در پایان نامه ای خود با عنوان بررسی وضعیت سایت های ایرانی کودکان و نوجوانان در محیط وب، بر اساس سه معیار آدرس، محتوا و جنبه های فنی سایت به بررسی بیست و یک وب سایت مربوط به کودکان و نوجوانان ایرانی پرداخته است و طبق نتایج به دست آمده از این پژوهش، ۷۱٪ از وب سایت ها دارای عملکردی متوسط هستند.

مهاجر(۱۳۸۵) در پایان نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان معماری اطلاعات از چشم انداز کودکان و نوجوانان به بررسی سایت های فارسی کودکان و

۸- پاسخ به پرسش ها و تجزیه و تحلیل یافته های پژوهش

پس از پر کردن سیاهه های ارزیابی مربوط به هر یک از وب سایت ها نتایج زیر به دست آمد که در قالب جدول نشان داده شده است.

رتبه	درصد فراوانی	وزن به دست آمده	سایت
چهارم	17/23	2/28	Single English Wikipedia
سوم	23/43	3/1	Fact Monster
اول	32/32	4/28	Kids Britanica
دوم	26/98	3/57	Kids.net
	۱۳.۲۳		تجمع فراوانی

پرسش اول: وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان
جهان از نظر صحت و درستی اطلاعات چگونه است؟

جدول یک: رتبه بندی سایت ها از نظر صحت و درستی اطلاعات
صحت و درستی اطلاعات در وبگاه Kids Britanica از سایر وبگاه ها
بیشتر است و این وبگاه با ضریب وزنی ۳۲/۳۲ در رتبه اول قرار گرفت. وبگاه Single English Wikipedia و Fact Monster و Kids.net به ترتیب با بدست آوردن وزن های ۲۶/۹۸ و ۲۳/۴۳ و ۲۳/۴۳ رتبه های دوم تا سوم را بدست آوردند.

پرسش دوم: وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان
جهان از نظر روز آمد سازی اطلاعات چگونه است؟

رتبه	درصد فراوانی	وزن به دست آمده	سایت
دوم	28/64	۴/۴۲	Single English Wikipedia
سوم	22/68	۲/۵	Fact Monster
اول	30/52	۴/۷۱	Kids Britanica
چهارم	18/14	۲/۸	Kids.net
	۱۵.۴۳		تجمع فراوانی

جدول دو: رتبه بندی سایت ها از نظر روز آمد سازی اطلاعات

بر اساس اطلاعات موجود، وبگاه Kids Britanica با وزنی م العادل ۴/۷۱ رعایت معیار های بیشتر رتبه اول را به دست آورده است. وب گاه Single English Wikipedia با امتیاز ۴/۴۲ و ۳/۵ رتبه های دوم و سوم را به خود اختصاص دادند. وبگاه Kids.net با امتیاز ۲/۸ در پایین ترین رتبه قرار گرفته است.

پرسش سوم: وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان
جهان از نظر اعتبار اطلاعات چگونه است؟

وب سایت های دانشگاهی با تمرکز بر ۴ ویژگی قابلیت دسترسی، سرعت، قابلیت جستجو و محتوا معرفی کردند.

نست و لارج(۲۰۰۴) در پژوهشی که با عنوان کودکان در فرآیند طراحی تکنولوژی اطلاعات منتشر شده است نشان میدهد، کودکان و نوجوانان به وب سایت های علاقمندند که دارای قسمت های گوناگون مانند مطالعه یا مرور، بازی، واژه نامه ی پیوسته، سرگرمی و بخش جست و جو باشند. نبود این ویژگی ها به بی توجهی کودکان و نوجوانان به وب سایت هایی که برای آنها طراحی شده است، می انجامد.

با توجه به پیشینه های موجود که برای نشان دادن وضعیت وب سایت های کودکان و نوجوانان از جنبه های گوناگون تلاش کرده اند، روش می شود که به طور کلی هم پژوهش گران و هم طراحان وب سایت کودک و نوجوان یا به اصول طراحی محتوا پرداخته اند و یا به جنبه طراحی بصری توجه داشته اند. در این خصوص نیاز است که طراحان به شیوه ی طراحی ظاهری که بخشی از رابط گرافیکی است و همچنین محتوای سایت بیش تر توجه کنند. نتایج تحقیقلات انجام شده در خارج از کشور نیز این موضوع را تأکید می کند که به طور کلی وضعیت وب سایت های کودکان و نوجوانان در سراسر جهان چندان متناسب با نیازهای آن ها نیست و این وب سایت ها در جذب این گروه های سنی عملکرد موفقی نداشته اند.

۷- روش پژوهش و شیوه گردآوری داده ها

پژوهش حاضر توصیفی و کاربردی است. هدف اصلی از تجزیه و تحلیل داده های به دست آمده از این پژوهش، تعیین وضعیت صفحات وب گاه های آنلاین دانشنامه های رایگان کودک و نوجوان جهان است. برای نیل به این هدف، صفحات وبگاه های جهانی کودک و نوجوان از جنبه صحت و درستی اطلاعات، قابلیت دسترسی، اعتبار، روزآمدسازی، دامنه پوشش، تعامل و گرافیک بررسی شدند. برای بررسی این صفحات از یک سیاهه وارسی شامل معیار های فوق و معیار های زیرگروه (صحت و درستی اطلاعات: ۷ زیر گروه، قابلیت دسترسی: ۵ زیر گروه، اعتبار: ۳ زیر گروه، روزآمدسازی: ۷ زیر گروه، دامنه پوشش: ۳ زیر گروه، تعامل: ۷ زیر گروه و گرافیک: ۲۸ زیر گروه) استفاده شد. برای هر یک از مؤلفه ها امتیازی از پنج تا یک در نظر گرفته شده است که با طیف لیکرت امتیازدهی شدند. داده ها در این پژوهش از راه مشاهده مستقیم صفحات وب سایت ها گردآوری شده است. پایگاه های مورد بررسی در صورت دارا بودن و درست عمل کردن هر زیر گروه امتیاز مناسب را کسب خواهند کرد. در پایان مجموع امتیازات کسب شده در هر معیار برای هر یک از پایگاه ها محاسبه شده است.

پرسش ششم: وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان
جهان از نظر دامنه پوشش چگونه است؟

رتبه	درصد فراوانی	وزن به دست آمده	سایت
سوم	20/87	3/14	Single English Wikipedia
چهارم	19.94	3	Fact Monster
اول	33/9	5/1	Kids Britanica
دوم	25/26	3/8	Kids.net
		15.04	جمع فراوانی

جدول شش: رتبه بندی سایت ها از نظر دامنه پوشش

طبق نتایج به دست آمده از جدول شش: از نظر معیار دامنه پوشش که شامل دو زیرگروه تناسب سایت با کاربران و منحصر به فرد بودن اطلاعات موجود در سایت است، وبگاه Kids Britanica با وزن ۴/۴۶ در مقام اول و وبگاه های Fact Monster و Single English Wikipedia با وزن ۴ در مقام دوم و وبگاه Kids.net با وزن ۲/۶۶ در مقام سوم قرار گرفتند.

پرسش هفتم: وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان
جهان از نظر گرافیک چگونه است؟

باتوجه به نتایج به دست آمده از جدول هفت: بر اساس معیار گرافیک که شامل ۲۸ زیرگروه است، وبگاه Kids Britanica با امتیاز ۴/۴۶ مقام اول و وبگاه Single English Wikipedia با امتیاز ۳/۵ مقام دوم و وبگاه Kids.net با امتیاز ۲/۰۳ مقام سوم و وبگاه Fact Monster با امتیاز ۲/۶ مقام چهارم را به دست آوردند.

رتبه	درصد فراوانی	وزن به دست آمده	سایت
دوم	25/75	3/5	Single English Wikipedia
چهارم	19/13	2/6	Fact Monster
اول	32/81	4/46	Kids Britanica
سوم	22/29	3/03	Kids.net
		13.59	جمع فراوانی

جدول هفت: رتبه بندی سایت ها از نظر گرافیک

۹- نتیجه گیری

با توجه نتایج بدست آمده از این پژوهش می توان بین پایگاه های مورد بررسی مقایسه ای انجام داد. در این مقایسه، وبگاه kids.Britanica در مقوله های صحت و درستی اطلاعات، قابلیت دسترسی، تعامل، دامنه پوشش، روزآمدسازی و گرافیک مقام اول را به دست آورده و تنها در مقوله اعتبار به رتبه دوم رسیده است. وبگاه Simple English Wikipedia در مقوله روزآمدسازی، گرافیک، دامنه پوشش، اعتبار و قابلیت دسترسی در مقام دوم و در مقوله صحت و درستی اطلاعات و تعامل مقام سوم را دارد. وبگاه Fact Monster در مقوله های دامنه پوشش و اعتبار مقام دوم و در (مقوله های

رتبه	درصد فراوانی	وزن به دست آمده	سایت
دوم	24.07	2/6	Single English Wikipedia
دوم	24/07	2/6	Fact Monster
دوم	24/07	2/6	Kids Britanica
اول	27/77	3	Kids.net
			جمع فراوانی

جدول سه: رتبه بندی سایت ها از نظر اعتبار اطلاعات

طبق داده های به دست آمده از بررسی وب سایت های مورد نظر، وبگاه Kids Britanica با امتیاز ۳ در مقام اول و وبگاه های Fact Monster و Single English Wikipedia هر کدام با کسب امتیاز ۲ در مقام دوم قرار گرفتند. بنابراین اعتبار اطلاعات وبگاه از سه وبگاه دیگر بیشتر است.

پرسش چهارم: وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان
جهان از قابلیت دسترسی اطلاعات چگونه است؟

رتبه	درصد فراوانی	وزن به دست آمده	سایت
دوم	24/61	4/8	Single English Wikipedia
سوم	22/56	4/4	Fact Monster
اول	26/15	5/1	Kids Britanica
دوم	24/61	4/8	Kids.net
		19.5	جمع فراوانی

جدول چهار: رتبه بندی سایت ها از نظر قابلیت دسترسی اطلاعات

با توجه به اطلاعات به دست آمده از جدول چهار به این نتیجه می رسیم که قابلیت دسترسی به اطلاعات در پایگاه Kids Britanica با امتیاز ۴/۸ نسبت به سه پایگاه دیگر بهتر است. وبگاه های Single English Wikipedia و Kids.net هردو با کسب امتیاز ۲۴/۶۱ در رتبه دوم و

وبگاه Fact Monster با امتیاز ۴/۴ در رتبه سوم قرار گرفتند.
پرسش پنجم: وضعیت وبگاه های دانشنامه ای رایگان کودک و نوجوان جهان از نظر تعامل چگونه است؟

طبق نتایج به دست آمده از جدول پنجم، وبگاه kids.Britanica بهترین وبگاه با وزنی معادل ۵/۱ از نظر تعامل با کاربر است. و کاربران راحت تر می توانند با طراحان و مولفان سایت ارتباط قرار کرده و به شکل مؤثرتری نسبت به سایر وبگاه ها از پیوند های موجود در سایت استفاده کنند. پس از آن وبگاه های kids.net در رتبه دوم، Single English Wikipedia در رتبه سوم و Fact Monster در رتبه پنجم قرار دارند.

رتبه	درصد فراوانی	وزن به دست آمده	سایت
دوم	26.45	4	Single English Wikipedia
دوم	26.45	4	Fact Monster
اول	29/49	4/46	Kids Britanica
سوم	17/59	2/66	Kids.net
		15.12	جمع فراوانی

جدول پنجم: رتبه بندی سایت ها از نظر تعامل

[۴] پشوتنی زاده، میترا و علی منصوری(۱۳۸۷). «ارزیابی وب سایت ها توسط کودکان و نوجواناندا و کتابداران کودک و نوجوان». *فصلنامه علوم فناوری اطلاعات*. دوره ۵، شماره ۲، ص ۳۷-۵۰.

[۵] حسن زاده، فربیبا. بررسی وضعیت سایت های ایرانی کودکان و نوجوانان در محیط وب. پایان نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ۱۳۸۶.

[۶] خالقی، نرگس و محمدرضا داورپناه(۱۳۸۳). «بررسی وب سایت های ایرانی بر اساس معیارهای عمومی ارزیابی». *مطالعات تربیتی و روانشناسی*، دوره ۵. شماره ۲، ص ۱۲۱-۱۴۳.

[۷] رضایی شریف آبادی، سعید؛ فروض؛ نوشین(۱۳۸۱). «ارزیابی صفحات وب کتابخانه های دانشگاهی ایران و الگوی پیشنهادی»، *فصلنامه کتاب*، دوره سیزدهم، شماره ۴(زمستان ۱۳۸۱)؛ ص ۱۲-۱۹.

[۸] مهاجر، گلبو. *معماری اطلاعات از چشم انداز کودکان*. بررسی سایت های فارسی کودکان در وب. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه شیراز ۱۳۸۵.

[۹] Fotakis T., & Economides, A.A. (2008). Art, science/technology and history museums on the web. *International Journal of Digital Culture and Electronic Tourism*, 1(1), 37-63.

[۱۰] Mateos, M.B. ... {et al}. "A new web assessment index: Spanish university analysis". *Internet Research*, Vol.11, No.3(2001):226-236.

[۱۱] Misirli, ZeynelAbidin, and HaticeFerhanOdabasi.(2009)."Web sites for children Procedia Social and Behavioral Sciences". Available online at:www.sciencedirect.com.

[۱۲] Nesset, Valeric, and Andrew Large.(2004). "children in the information technology design process: a review of theories and their applications" *Library and Information Science Research*. Available at: <http://www.sciencedirect.com>

[۱۳] Surbana. K D., & Jana, S.(2008). Developing DigitalLibraries for Global Children Community with Special Reference to ICDL: Analysis and Evaluation. *International Caliber*.

صحت و درستی اطلاعات، روزآمدسازی، قابلیت دسترسی) و (گرافیک و تعامل) به ترتیب مقام سوم و چهارم را دارد. وبگاه Kids.net تنها در مقوله اعتبار مقام اول را کسب کرده در مقوله های (صحت و درستی اطلاعات، قابلیت دسترسی، تعامل) و (دامنه پوشش و گرافیک) و (روزآمد سازی) به ترتیب مقام دوم تا چهارم را به دست آورده است. نتایج این جمع بندی در جدول زیر نشان داده شده است.

مقام	معیار	وبگاه
اول	صحت و درستی اطلاعات، قابلیت دسترسی، تعامل، دامنه پوشش، روزآمدسازی، گرافیک	kids.Britanica
دوم	اعتبار	
دوم	روزآمد سازی، گرافیک، دامنه، اعتبار، قابلیت دسترسی	
سوم	صحت و درستی اطلاعات، تعامل	
دوم	دامنه پوشش، اعتبار	Simple English Wikipedia
سوم	صحت و درستی اطلاعات، روزآمدسازی، قابلیت دسترسی،	
چهارم	گرافیک، تعامل	
اول	اعتبار	
دوم	صحت و درستی اطلاعات، قابلیت دسترسی، تعامل	Fact Monster
سوم	دامنه، گرافیک	
چهارم	روزآمد سازی	
Kids.net		

طبق نتایج ارائه شده در جدول وبگاه kids.Britanica مناسب ترین وبگاه برای کودکان و نوجوانان است.

منابع:

- [۱] بازاك. دانيل (۱۳۸۳). «جست و جوی وب به طور کارآمدتر: رهنماودها، فنون و راهبردها». ترجمه مریم اسدی و اکرم اسدی. نما، شماره ۱۲-۱۷.
- [۲] بجورن برن، لئارت؛ اینگورسن، پیتر(۱۳۸۳). «چشم اندازهایی بر وب سنجی»، ترجمه ای: علیرضا نوروزی و زهرا بیگدلی، علوم اطلاع رسانی، دوره ۱۹، شماره ۱ و ۲.
- [۳] بهزادی، حسن و مهدی زاهدی. (۱۳۸۸). «وب سایت منبعی برای کودکان عصر حاضر در کتابخانه های آموزشگاهی: بررسی وضعیت وب سایت های فارسی کودکان و نوجوانان و نحوهی سازماندهی اطلاعات در آن ها». *فصلنامه علوم اطلاع رسانی*. سال ۲۰، شماره های ۳ و ۴، ص ۶۴-۷۷.